



FISKERI- OG HAVBRUKSNÆRINGENS
FORSKNINGSFINANSIERING

Handlingsplan 2026

FHF skal utvikle kunnskap for norsk sjømatnæring som muliggjør økt verdiskaping, bærekraft og innovasjon.

Kraften i kunnskap

INNLEDNING 4

- Adm. dir. om forskning og tillit **4**
- FHF's prioriteringer **6**

HAVBRUK 8

- Fiskehelse og fiskevelferd **10**
- Lusekontroll **12**
- Produksjonsbiologi og teknologi **14**
- Produktkvalitet og prosessering **17**
- Miljømessig bærekraft **18**
- Fellesområder havbruk **19**

VILLFISK 20

- Fiskeri **22**
- Skalldyr **23**
- Fersk og fryst torskfisk **24**
- Konvensjonell industri **25**
- Pelagisk industri **26**
- Rammebetingelser villfisk **27**

ANDRE PRIORITERINGER 28

- Sameksistens **28**
- Strategiske satsinger **29**

EIERSKAP OG STYRE 30

BUDSJETT 31

Forskning er en verdi som bygger på tillit

Norge skal være stolt av sjømatnæringen vår. Langs hele kysten jobber innovative aktører hver dag for å skape en enda bedre næring – en næring som ønsker å tilby verden sjømat av høyeste kvalitet. Samtidig står bærekraft i sentrum, både miljømessig, økonomisk og sosialt.

Som ny administrerende direktør i FHF kjenner jeg på et stort ansvar for å bidra til denne positive utviklingen. Vi har en unik modell i Norge: Næringen setter av 0,3 % til forskning og utvikling (FoU).



I en nylig gjennomført omdømmemåling svarer et flertall i næringen at de gjør seg nytte av resultatene, og at forskningen er relevant for dem.

Da jeg overtok roret i FHF i fjor høst, tok jeg med meg lang erfaring fra SINTEF og forskningsverdenen. Men min viktigste lærdom er ikke den akademiske, den handler om relevans. For oss i FHF er det avgjørende at vi i begrepet «FoU» vektlegger U-en vel så sterkt som F-en. Næringens forskningsmidler skal utvikle næringen.

Forskning for utvikling

Forskning har svært liten verdi for næringen hvis den blir liggende i en skuff. Resultatene fra prosjektene vi finansierer skal, så langt det er mulig, kunne anvendes direkte av næringen. Vi skal løse de konkrete problemstillingene næringen ønsker løst.

Dette krever selvsagt en tett og god dialog. I fjor mottok vi hele 90 innspill via vår digitale kanal, og mange endte opp som konkrete prosjekter. Dette viser at systemet fungerer, men vi kan alltid bli bedre. Vi må være til stede på de rette arenaene for å fange opp behovene der de oppstår. Målet er at hver krone investert skal bidra til å utvikle næringen videre.

Tillit er valuta

For at utviklingen skal skje, må alle ha tillit til forskningen – næring, forvaltning og forskere. Som forsker i bunn, er jeg opptatt av vitenskapelig metode og integritet. Selv om vi er finansiert av næringens egne midler, skal forskningen alltid være uavhengig og etterprøvbart.

Vi skal etterleve «gullstandarden» for forskning. Det betyr full åpenhet om prosesser, resultater og hva vi finansierer. Både næringen, forskningsmiljøene og myndighetene skal være trygge på at FHF kommuniserer resultatene tydelig – enten de er positive eller negative. Vi krever også åpne datasett og metodebeskrivelser, slik at andre aktører kan gjøre sine egne analyser og etterprøve funnene.

Styrke tilliten

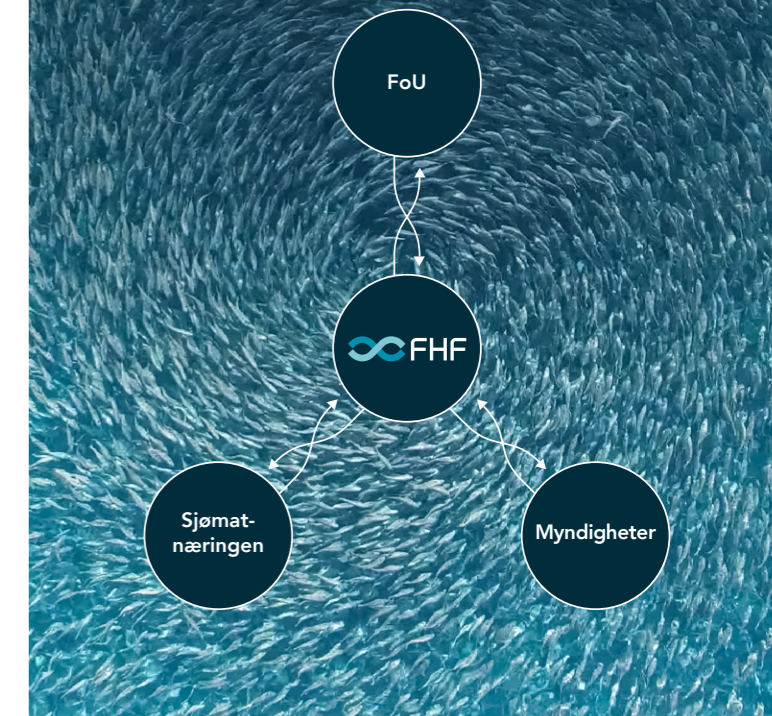
Min ambisjon er å styrke tilliten til forskningen ytterligere. Samtidig skal vi bidra til at resultatene raskt kan omsettes til praktisk utvikling og verdiskaping for næringen.

Dialogen med sjømatnæringen er viktig for meg, og jeg ser fram til å fortsette samtalen med alle deler av næringen i tiden som kommer. For meg er målet klart – forskningen skal tjene norsk sjømatnæring. Jeg står 100 % bak FHF sitt budskap: Kraften ligger i kunnskap.

Ståle Walderhaug
administrerende direktør FHF

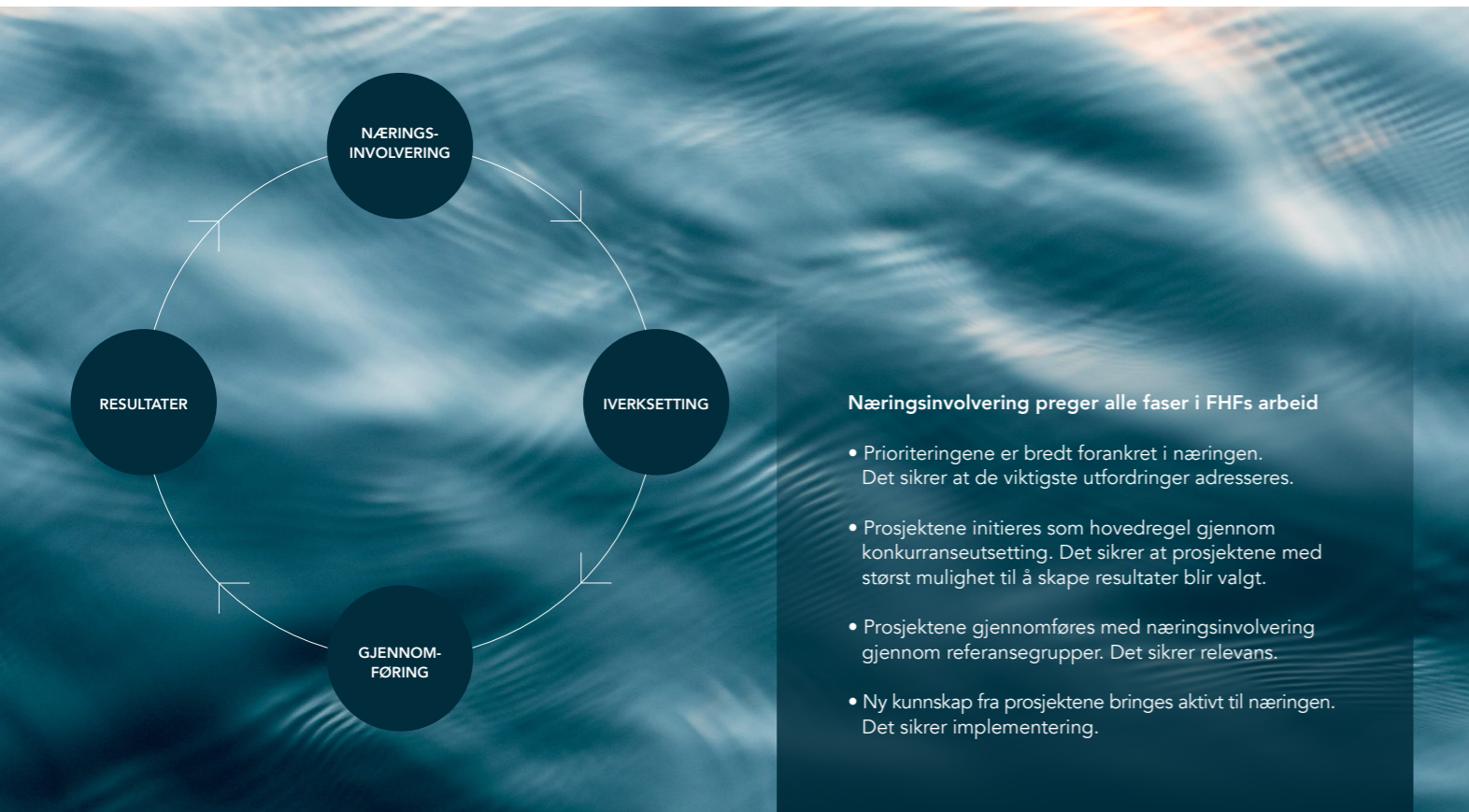
FHF bygger tillit gjennom ansvarlig forvaltning av sin særegne rolle. Tre avgjørende hensyn skal ivaretas:

- FHF er et statlig AS, 100 % eid av NFD. Det innebærer at selskapet er underlagt forvaltningsloven og offentlighetsloven – noe som sikrer åpenhet.
- FHF er finansiert av sjømatnæringen, og FoU-innsatsen skal bidra til økt verdiskaping, bærekraft og innovasjon i næringen.
- FHF forvalter næringsfinansiert forskning, noe som krever prinsipper for å ivareta forskningens uavhengighet, disse er forankret i FHF's standardvilkår.



FHF skal gjennom bred næringsinvolvering prioritere næringens viktigste behov

Bred næringsinvolvering er et viktig punkt i FHF's overordnede strategi. Dette konkretiseres gjennom FHF's årlige handlingsplan, der de prioriterte problemstillingene presenteres for hver sektor.



En prioritering betyr at næringen, forskningsmiljøer, myndigheter og andre aktører blir gjort kjent med at dette er problemstillinger som skal adresseres gjennom felles FoU-innsats – og at man kan forvente resultater av innsatsen.

At prioriteringene presenteres og revideres årlig betyr ikke at det kun er nye problemstillinger som legges frem. Mange vil måtte prioriteres over flere år før problemstillingene kan anses som løst.

Det betyr heller ikke at det nødvendigvis vil tas nye initiativ til FoU på prioriteringen i det inneværende år. I flere tilfeller pågår det allerede viktige FoU-prosjekter, og prioriteringen beholdes for å synliggjøre dette.

For å tydeliggjøre skillet mellom nye og pågående aktiviteter, er prioriteringene innenfor hver sektor definert slik:

- **Prioriteringer 2026** omfatter nye problemstillinger eller planlagte nye initiativ i 2026.
- **Prioriteringer med pågående aktiviteter** omfatter viktige pågående prosjekter, hvor det ikke planlegges nye initiativ i 2026.

OVERORDNEDE PRIORITERINGER

FHF prioriterer de viktigste behov og utfordringer innen de enkelte sektorer i sjømatnæringen. Dette synliggjøres i de årlige handlingsplanene.

Samtidig må FHF ivareta noen overordnede hensyn – både for å bidra til størst mulig nytte av innsatsen, for å bidra til legitimiteten til forskningen og for å ivareta FHF's rolle. Dette er forankret i tre overordnede prioriteringer, som er førende for prioriteringene innen hver sektor:

1. FHF skal ikke prioritere forvaltningsrettet forskning. Det vil si forskning som er det offentlige ansvar som del av forvaltningsansvaret. Næringsfinansiert FoU skal ikke erstatte offentlig forskningsinnsats.

2. FHF skal prioritere generisk FoU. Det betyr at felles FoU-midler ikke skal anvendes for å finansiere enkeltselskapers produktutvikling av sjømatprodukter.

3. FHF skal prioritere sektorer som finansierer forskningen. Det sikrer legitimitet i næringen og bidrar til næringsnytte at innsats rettes mot områder som finansierer forskningen.

Havbruk



Den norske havbruksnæringen er verdensledende på akvakultur. Betydelig FoU-innsats har vært avgjørende for næringens utvikling – og vil være en forutsetning for at den skal kunne videreutvikle seg bærekraftig og realisere sitt potensiale.

Havbruksnæringen er svært viktig for sysselsetting og verdiskaping, men opplever økende grad av utfordringer, spesielt knyttet til fiskevelferd og lakselus. Utfordringene oppleves nå påtrengende, og de hindrer videre utvikling. For å løse dem vil det kreves betydelig FoU-innsats. FHF representerer næringens felles innsats og har et stort ansvar for å rette FoU inn mot disse utfordringene.

Kontroll med lakselus

Kontroll med lakselus er den mest påtrengende utfordringen, og derfor har FHF i 2026 løftet denne problemstillingen opp som en egen områdestrategi – for å sikre en tilstrekkelig stor og målrettet innsats. Utfordringene knyttet til lakselus har sekundærvirkninger og reduserer fiskevelferden. Derfor er innsatsen innen fiskehelse og -velferd betydelig også i 2026.

Det pågår en omfattende satsing i næringen på utvikling av nye produksjonsformer som vil kunne bidra til bedre kontroll på både lus og fiskehelse. FHF etablerte i fjor en ny områdestrategi på produksjonsbiologi og teknologi, og det ligger viktige prioriteringer innen dette feltet.

Nye kunnskapsbehov innen biosikkerhet

Biosikkerhet er et prioritert område, der rask utvikling i produksjonsstrategier og driftsformer skaper nye

kunnskapsbehov. Samtidig er det nødvendig med fortsatt innsats på sentrale sykdomsutfordringer, der det er behov for mer kunnskap. Det vil gi bedre sykdomskontroll og sikre utvikling av forebyggende tiltak.

Klimaendringer krever nye tiltak

Klimaendringer medfører flere utfordringer som krever FoU-innsats, blant annet hyppige problemer med alger, maneter o.l. som krever nye forebyggende tiltak. Varmere hav kan også føre til nye sykdomsutfordringer og påvirke fiskehelse og biosikkerhet.

FHF bidrar også til økt verdiskaping gjennom å utvikle kunnskap for digitalisering, basert på registrering og bruk av data.

FHFs FoU-innsats innen Havbruk er fordelt på seks områdestrategier: Fiskehelse og fiskevelferd, Lusekontroll, Produksjonsbiologi og teknologi, Produktkvalitet og prosessering, Miljømessig bærekraft og Fellesområder innen havbruk

Fiskehelse og fiskevelferd

FHF skal bidra til forbedret fiskehelse og fiskevelferd, økt overlevelse og styrket biosikkerhet i norsk havbruksnæring.

ROBUST FISK

FHF skal bidra til at næringen kjenner produksjonsbetingelser som gir normal utvikling av fiskens organer og optimal helse, prestasjon og kvalitet i hele produksjonssyklusen.

Prioritering 2026

- Avdekke biologiske faktorer og produksjonsbetingelser som påvirker settefiskens generelle robusthet, for å styrke fiskens helse og øke overlevelsen i sjøfasen.

Prioritering med pågående aktivitet

- Avdekke årsakssammenhenger og utvikle tiltak for å sikre god beinhelse og redusere forekomst av mørke flekker, teksturfeil, dårlig innfarging og andre relevante kvalitetsutfordringer.

SYKDOMSKONTROLL

FHF skal bidra til at næringen kjenner årsaksfaktorer for å kunne forebygge infeksjons- og produksjonssykdommer, og har konkrete tiltak ved sykdom.

Prioriteringer 2026

- Fremskaffe kunnskap om de mest tapsbringende eller truende infeksjonssykdommene for å forhindre smitte og sykdomsutbrudd.
- Fremskaffe kunnskap om risikofaktorer for, og tiltak mot, gjellesykdom.
- Fremskaffe kunnskap om, og utvikle tiltak som kan forebygge, ikke-infeksiøse produksjonssykdommer i hele livssyklusen.



ERNÆRING

FHF skal bidra til at næringen kjenner fiskens ernæringsbehov for mikro- og makronæringsstoff under normale og krevende livsbetingelser.

Prioritering 2026

- Dokumentere fiskens grunnleggende ernæringsbehov og førsammensetningens påvirkning på fiskens helse og prestasjon i hele produksjonssyklusen.

FISKEVELFERD

FHF skal bidra med kunnskap om enhetlig praksis for overvåking av velferd og standard metoder for evaluering av velferdsstatus.

Prioriteringer med pågående aktivitet

- Utvikle ikke-letale prøvetakningsmetoder og identifisere indikatorer som reflekterer fiskens helse- og velferdstilstand, med formål å utvikle beslutningsstøtteverktøy.
- Fremskaffe kunnskap om grunnleggende biologiske parametere som vil være en forutsetning for at nye teknologier for overvåking av velferd kan tas i bruk som beslutningsstøtteverktøy.

BIOSIKKERHET

FHF skal bidra til etablering av biosikkerhetstiltak for robust smittesikring i hele produksjonen og en kunnskapsbasert praksis for områdesamarbeid tilpasset ulike regioner.

Prioritering 2026

- Identifisere og dokumentere biosikkerhetstiltak som kan forbedre smittesikring på land og sjø.





Lusekontroll

FHF skal bidra til beste praksis og kunnskap om forebyggende tiltak mot lus og tiltak som ikke krever håndtering av fisken, både enkeltvis og i kombinasjoner.

Prioriteringer 2026

- Frembringe kunnskap som bidrar til at den faktiske og relative påvirkningen lakselus fra oppdrett har på vill laksefisk, blir dokumentert.
- Frembringe kunnskap om oppdretters mulighet til å styre og kontrollere utslipp av lus fra merder og ulike typer anlegg.
- Videreutvikle referansemetodikk for lusetelling.
- Utvikle metoder for overvåkning og registrering av lus i sjøen samt metoder for varsling og predikering av lusesmitte.
- Utvikle og dokumentere skånsomme og effektive kontroll- og behandlingsmetoder mot lakselus.
- Utvikle og dokumentere effekter av forebyggende metoder mot lakselus.
- Dokumentere effekter av ulike tiltak og strategier mot lus på enkeltlokaliteter og mellom lokaliteter som påvirker hverandre.

Prioritering med pågående aktivitet

- Utvikle beste praksis for lusekontroll.



Produksjonsbiologi og teknologi

FHF skal bidra til bærekraftig vekst gjennom utvikling av eksisterende og nye produksjonsformer.

PRODUKSJON PÅ LAND

FHF skal bidra til at utviklingen av landbasert oppdrett skjer på biologiens premisser.

Prioritering 2026

- Fremskaffe kunnskap om beste praksis og teknologiske løsninger for landbasert produksjon som vil sikre optimal prestasjon og helse for fisken gjennom hele produksjonssyklusen.

Prioriteringer med pågående aktivitet

- Fremskaffe kunnskap som kan sikre skånsom og sikker håndtering av all oppdrettsfisk i landbaserte produksjonssystemer.
- Utvikle verktøy for overvåking av produksjon, velferd og helse gjennom ny kunnskap om vannkvalitet, fôr, driftsparametere etc. samt effekter på bakteriesamfunn (mikrobiota) i fisk og vann.

PRODUKSJON I SJØ

FHF skal bidra til utviklingen av eksisterende og nye produksjonsformer og teknologi på biologiens premisser.

Prioritering 2026

- Spesifisere og bidra til å løse lokalitetsrelaterte og biologiske kunnskapsutfordringer som begrenser utvikling av den enkelte produksjonsform.

Prioriteringer med pågående aktivitet

- Utvikle og sammenstille generisk kunnskap om miljørelaterte og biologiske forutsetninger for teknologiutvikling, uavhengig av produksjonsform eller -teknologi.
- Fremskaffe kunnskap som kan sikre skånsom og sikker håndtering av all oppdrettsfisk i sjø.
- Utvikle ny kunnskap og dokumentere tiltak som kan bidra til sikre arbeidsplasser i havbruksnæringen.

PRODUKSJONSOPTIMALISERING

FHF skal utvikle kunnskap om samhandling og beslutningsgrunnlag som bidrar til lønnsom og bærekraftig vekst.

Prioriteringer 2026

- Stimulere til og sikre forskningsbasert dokumentasjon og evaluering fra pilotprosjekter der næringsaktører i samarbeid med offentlig forvaltning prøver ut nye produksjons- og forvaltningsmodeller.
- Stimulere til og bidra til at det utvikles et system for deling og felles læring basert på hendelser relatert til fiskehelse og -velferd.

Prioriteringer med pågående aktivitet

- Kartlegge mulige barrierer mot implementering av ny kunnskap, for videre å foreslå tiltak som kan redusere betydningen eller fjerne bakenforliggende årsaker til disse.
- Framskaffe kunnskap om helse- og produksjonsøkonomiske sammenhenger, og utvikle verktøy som bidrar til å redusere utfordringen med kompleksitet og usikkerhet i produksjonsbiologiske beslutninger.
- Kartlegge kompetansebehov i havbruksnæringen og bidra til utvikling av faglige læreverker.

NYE ARTER I OPPDRETT

FHF skal utvikle kunnskap som bidrar til utvikling av nye arter basert på innspill fra næringsaktørene, hensyn til felles interesser og innkomne FoU-midler for den enkelte art.

Prioritering 2026

- Utvikle kunnskap som bidrar til utvikling av nye arter basert på innspill fra næringsaktørene, hensyn til felles interesser og innkomne FoU-midler for den enkelte art.





Produktkvalitet og prosessering

FHF skal bidra til bærekraftige løsninger for slakting, foredling, mattrygghet og produktkvalitet.

SLAKTING, FOREDLING OG PROSESSERING

Prioriteringer 2026

- Kartlegge og dokumentere omfang og årsak til avvikende slimlag hos slakteklar laks.
- Kartlegge og dokumentere omfang og årsak til bløt laksefilet.

Prioriteringer med pågående aktivitet

- Kartlegging og dokumentasjon av fiskevelferd hos laks fra den er satt på sulting til bedøvet fisk.
- Utrede mulige tiltak for økt verdi av slam fra rensset prosessvann.



MATTRYGGHET

Prioritering 2026

- Utvikle teknologi og metode for singulering av slakteklar laksefisk inn mot automatisert kvalitets-sortering.

Prioriteringer med pågående aktivitet

- Styrke kunnskapsgrunnet og teknologier for listeria-kontroll ved norske lakseslakterier og bearbeidingsindustri.
- Fremskaffe best mulig kunnskapsgrunnlag som sikrer god mattrygghet.



Miljømessig bærekraft

FHF skal bidra til økt bærekraft gjennom redusert miljø-, klima- og naturpåvirkning.

MILJØ, KLIMA OG NATUR

Prioriteringer 2026

- Utvikle ny kunnskap om klimaendringenes påvirkning på havbruksnæringen og nødvendige tiltak for bærekraftig vekst.
- Utvikle kunnskap om næringens påvirkning på miljø og biodiversitet samt tiltak for forbedringer.
- Utvikle kunnskap for bedre varsling og kontroll med skadelige alger og maneter.
- Utvikle kunnskap for mer bærekraftig fôr.
- Utvikle kunnskap om og dokumentere effekt av metoder for reduksjon, oppsamling og anvendelse av fiskegjødsel.



Prioriteringer med pågående aktivitet

- Bidra til generisk kunnskap for hele verdikjeden ved introduksjon av nye bærekraftige fôrråvarer, samt uttesting av aktuelle nye fôrråvarer.
- Evaluere og bidra til å utvikle kunnskapsgrunnlag om miljøpåvirkning og miljørisiko.
- Frembringe kunnskapsgrunnlag for nye indikatorer knyttet til miljømessig, økonomisk og samfunnsmessig bærekraft.
- Fremskaffe kunnskap om tiltak og beste praksis for å redusere utslipp av mikroplast.
- Fremskaffe kunnskap for bærekraftig kontroll med begroing.
- Utvikling av metoder for forsvarlig kommersiell produksjon av steril laks.

Fellesområder havbruk

FHF skal utvikle kunnskap om havbruksnæringens bærekraft, ringvirkninger, verdiskaping, og rammebetingelser samt muligheter for økt bruk av data.

SAMFUNN

Prioriteringer 2026

- Fremskaffe løpende forskningsbasert dokumentasjon på næringens verdiskaping, ringvirkninger og bærekraft på nasjonalt og regionalt nivå.
- Dokumentere og evaluere forskningstillatelser og utrede behov for forskningsinfrastruktur for fremtidens utvikling av havbruk og havbruksforskning.



RAMMEBETINGELSER

Prioritering 2026

- Frembringe forskningsbasert kunnskap om rettslige reguleringer og internasjonale avtalers konsekvenser for havbruksnæringen.

Prioriteringer med pågående aktivitet

- Utvikle forskningsbasert kunnskapsgrunnlag og dokumentasjon av bærekraft og rapporteringskrav fra EU.
- Kartlegge næringens muligheter og tiltak for overgang til fornybar (og CO₂-fri) energi, energiøkonomisering for gjennomføring av energiomlegging til bærekraftig energibruk.

DIGITALISERING

Prioritering 2026

- Digitalisering – utvikle ny kunnskap basert på registrering, tilgjengeliggjøring og bruk av data.

Villfisk



Norsk villfisknæring er svært differensiert. Flåten rommer alt fra kystfiskende enmannssjarker til store havgående fabrikkskip, og driver fangst av ulike arter gjennom sesongene. Landsiden er bredt sammensatt, med alt fra rekefabrikker, hvitfiskproduksjon og konvensjonell industri, til pelagiske konsumanlegg og mel- og oljeindustri. FoU-innsatsen er stor i alle sektorer, og FHF har en viktig rolle.

Økt utnyttelse av råvarene

Reduserte kvoter på en rekke fiskearter utgjør en betydelig utfordring for villfisksektoren inn i 2026, og det vil utfordre både aktivitetsnivå og lønnsomhet. Det gjør at aktørene i næringen må rette innsats inn mot økt verdiskaping av fangstvolumene, samt øke utnyttelsen av råvarer som i liten grad benyttes i dag. FoU-innsats vil være viktig for å øke utnyttelse og lønnsomhet.

Fangstkontroll og redskaper i hvitfiskflåten

Hvitfiskflåten er kompleks når det gjelder størrelse, driftsform og redskapskombinasjoner. For trål og snurrevad er det fortsatt fokus på fangstkontroll. I garnfisket er kvalitet, tapt redskap og spøkelsesfiske viktige temaer, mens linedrift kan være arbeidskrevende. Plast er en sentral bestanddel i alle redskapstyper, og det er et mål å erstatte konvensjonell plast med mer slitesterke og biologisk nedbrytbare materialer.

Tiltak for å styrke sikkerheten

HMS er viktig; det er behov for å utvikle og innføre målrettede tiltak for å styrke sikkerheten, spesielt innen kystfiskeflåten.

Automatiserte produksjonsløsninger

Hvitfiskindustrien som produserer ferske og frysede varer er, som resten av næringen, sterkt konkurranseutsatt. Det er derfor viktig å videreutvikle automatiserte produksjonsløsninger.

Konvensjonell sektor er helt avgjørende for avsetning av fangstene av torskfisk, og sektorens lønnsomhet og utvikling er derfor helt essensielt for hele hvitfisksektoren.

I pelagisk industri er det fokus på å oppnå lønnsom filetering av makrell, samt å øke verdiskaping fra restråstoff.

FHF har organisert forskningsinnsatsen i villfisksektoren på seks områder: Fiskeri, Skalldyr, Fersk og fryst torskfisk, Konvensjonell industri, Pelagisk industri og Rammebetingelser villfisk.

Fiskeri

FHF skal bidra til å utvikle kunnskap og teknologi som gir økt bærekraft, lønnsomhet, fiskevelferd og produktkvalitet i fiskeriene.

Prioriteringer 2026

- Utvikle system for digitalisering og nye metoder for overvåking av fiskebestander og fiskeriene.
- Bidra til reduksjon av energiforbruk og bunnpåvirkning i trålfiske etter hvitfisk.
- Bidra til bedret fangstkontroll i fisket etter kolmule.
- Bidra til bedret seleksjon i fiskeredskap.
- Rengjøring av lasterom på pelagisk fartøy.
- Utrede tiltak som styrker lønnsomhet i den minste lineflåten.
- HMS i fiskeflåten.

Prioriteringer med pågående aktivitet

- Forbedre drivstoffeffektiviteten og redusere miljøpåvirkningen i pelagisk fiskeri ved å introdusere droneteknologi og kunstig intelligens på fiskeleting og bifangstreduksjon.
- Utvikle effektive seleksjonssystemer for pelagisk trål.
- Utvikle teknologi for fangst og prosess av flatfisk.
- Utvikle ressurs- og miljøvennlig fangstteknologi som gir bedre fangstkontroll før og under fangstprosessen.

- Bidra til å utvikle systemer for gjenfangst og gjenvinning av tapt og kassert redskap.
- Utvikle teknologi som gir effektiv produksjon av alternative agn.
- Utvikle kunnskap og teknologi som reduserer plastforurensing under fangst og produksjon.
- Utvikle systemer for informasjonsflyt og beslutningsstøtte i fiskeflåten.
- Utvikle teknologi for effektiv og kvalitetsfremmende fangsthåndtering – automatisering og robotisering.
- Utvikle og verifisere prosesser som bidrar til økt utnyttelse og høyere verdi på restråstoff i fiskeflåten.
- Bidra til energioptimering og tiltak for å redusere forbruket av fossilt drivstoff i fiskeflåten, herunder dokumentasjon av effekt og konsekvenser av endringer i krav og rammer for flåten.
- HMS – utvikle tiltak som styrker sikkerheten i kyst- og havfiskeflåten – Nullvisjon yrkesdød.

Skalldyr

FHF skal gjennom forskning og utvikling bidra til å øke lønnsomheten og bærekraft i skalldyrsektoren.

Prioriteringer 2026

- Utvikle effektive og miljøvennlige snøkrabbeteiner.
- Bidra til å utnytte restråstoff fra skalldyr.
- Utvikle et skånsomt og effektivt tråldesign for den minste rekeflåten.

Prioriteringer med pågående aktivitet

- Utvikle redskapstekniske løsninger for økt fangst og seleksjon i fisket etter reke med trål, samt løsninger som reduserer redskapenes ressurs- og miljøpåvirkning og øker lønnsomheten innen skalldyrsektoren.
- Utvikle et rimelig og bærekraftig agn til snøkrabbe og kongekrabbe.
- Utvikle nye og forbedrede logistikk-løsninger for frakt av levende snøkrabbe.
- Utvikle effektive produksjonslinjer om bord for produksjon og emballering av kokt/rå reke.
- Utvikle dokumentasjon og analysemetoder på kvalitetsvariasjoner i råstoffet for rekeindustrien.



Fersk og fryst torskefisk

FHF skal bidra til økt verdiskaping i sektoren gjennom kvalitetsforbedring, utvikling av effektiv og bærekraftig produksjon og økt foredlingsgrad.

Prioriteringer 2026

- Utvikle fullautomatiserte løsninger for produksjon av hvitfisk.
- Bidra til optimaliserte produksjonsprosesser knyttet til frysing og tining av hvitfisk.
- Utvikle dokumentasjon og tiltak for sikre best mulig verdi gjennom rett kvalitet.

- Fremskaffe ny kunnskap for økt utnyttelsesgrad og verdiskaping av restråstoff.
- Utvikle dokumentasjon av effekter for næringen ved innføring av nytt regelverk knyttet til prosessvann.
- Utvikle resirkulerbar emballasje for fiskeindustrien.
- Økt utnyttelse av LUR-arter.



Konvensjonell industri

FHF skal fremskaffe kunnskap som bidrar til miljøvennlige produksjonsprosesser og økt verdiskaping i konvensjonell sektor.

Prioriteringer 2026

- Utvikle nye effektive løsninger for arbeidskrevende operasjoner i konvensjonell produksjon.
- Utvikle alternativer for å håndtere og resirkulere emballasje.
- Øke utnyttelsesgrad og verdiskaping av restråstoff i konvensjonell produksjon.

- Styrke produksjonsprosesser for å sikre best mulig kvalitet og utbytte.
- Frembringe dokumentasjon for å løse utfordringer knyttet til regelverk og markedskrav.



Pelagisk industri

FHF skal bidra til økt foredling og forbedre utnyttelsen av restråstoff i norsk pelagisk industri.

RESTRÅSTOFF

Prioriteringer 2026

- Utvikle beinfri rognproduksjon fra sild.
- Dokumentasjon av konsekvenser ved ubalanse i ressursgrunnlaget mellom sjøpattedyr og pelagiske arter i Nord-Atlanteren.

Prioritering med pågående aktivitet

- Kartlegge og dokumentere forhold som kan bidra til forbedret markedsadgang til de viktigste markedene for norsk makrell.



BAT-REGELVERKET

Prioritering med pågående aktivitet

- Bidra til å øke kunnskapsnivået knyttet til rensing av prosessvann i pelagisk industri.

ENERGI, ENERGISPARING OG MILJØAVTRYKK

Prioritering med pågående aktivitet

- Bidra til mer bærekraftig fremstilling av marine proteiner.

ØKT BEARBEIDING OG EFFEKTIVISERING AV FOREDLET PELAGISK FISK

Prioritering med pågående aktivitet

- Utvikle nye og effektive løsninger for arbeidskrevende operasjoner innen produksjon og foredling av pelagisk fisk.

Rammebetingelser villfisk

FHF skal bidra til villfisknæringens rammebetingelser gjennom forskningsbasert kunnskap.

Prioriteringer 2026

- Utrede en fire-parts modell for kontroll og overvåking av fiskeuttak.
- Utrede balansen mellom bruk og vern av naturressurser; sett i lys av Oslofjord-vedtaket.
- Utrede alternative (midlertid) tilpasninger til fiske som følge av kvotenedganger for kystflåten over 11 m.

Prioriteringer med pågående aktivitet

- Analysere konsekvenser ved ulike reguleringer med betydning for flåteledd og foredlingsindustri.
- Dokumentere verdiskaping og ringvirkninger i næringen.
- Dokumentere tilgjengelighet og anvendelse av restråstoff.
- Bidra med kunnskapsgrunnlag for EUs arbeid med regelverk for miljøregnskap for sjømatprodukter.
- Analysere og dokumentere konsekvenser av endrede rammer for ressursfordeling og for markedsadgang for sjømat til sentrale markeder.
- Kartlegging av matsvinn i sjømatindustrien.



Sameksistens

FHF skal fremskaffe dokumentasjon som sikrer kunnskapsbasert grunnlag for bruk av sjøen for sjømatnæringen.

Prioriteringer 2026

- Bidra til kunnskap om sameksistens mellom sjømatnæringene, andre næringer og natur.
- Utvikle kunnskap om fremtidig bruk av sjøen som er av betydning for aktiviteten til sjømatnæringen.



Strategiske satsinger

Strategiske satsinger initieres av FHF's styre og retter seg mot områder som er viktige for sjømatnæringen i et lengre perspektiv – områder som krever en felles innsats for å løse utfordringer og skape verdier. FHF's styre har besluttet tre temaer som strategiske satsinger i 2026.

Fiskeflåtens bidrag til bestandsovervåking

God forvaltning av havressurser krever robuste modeller og oppdaterte målinger. Havforskningsinstituttet leverer avgjørende kunnskap om bestander, men modellene kan styrkes ytterligere ved å integrere data fra fiskeflåten. Flåten har lenge ønsket å bidra, og teknologien er nå moden nok til å realisere et helhetlig system som også inkluderer forskningsdata fra flåten.

En strategisk satsing på dette temaet vil kunne føre til at næring og myndigheter i samspill kommer frem til et system som sikrer flåtens bidrag til bestandsovervåkingen.

Robust og bærekraftig drift i sjømatnæringen

Elektrifisering, automatisering og digitalisering preger nå alle ledd i sjømatnæringen og gir store gevinster innen effektivitet og prosesskontroll. Samtidig øker kompleksiteten og eksponeringen for risiko knyttet til digitale systemer, biologi, klima, teknologi og marked.

Den økte avhengigheten av OT/IT-integrerte løsninger gjør næringen mer sårbar, og hendelser i ett ledd kan raskt forplante seg gjennom hele verdikjeden – fra produksjon til marked. Sjømat-

næringen trenger derfor et helhetlig veikart for motstandskraft og robust drift. Dette må omfatte digitale, tekniske, biologiske og organisatoriske forhold, og styrke evnen til å forebygge, håndtere og komme raskt tilbake etter uønskede hendelser.

Målet er å sikre kontinuitet, trygg drift og verdiskaping i hele sjømatverdikjeden. FHF kan være en viktig pådriver gjennom en strategisk satsing på tematikken.

Forskningsbasert kunnskap for fremtidig bærekraftig regulering av norsk havbruksnæring

Det pågår et bredt anlagt arbeid og en prosess som skal lede til fremtidig regulering av norsk havbruksnæring.

Stortinget fattet i september en rekke vedtak som pekte på nødvendige steg på veien mot et fremtidig reguleringsregime, og det forutsettes en betydelig FoU-innsats for å sikre et solid og relevant kunnskapsgrunnlag.

FHF, som næringens felles verktøy for FoU, har mulighet til – og ansvar for – å bidra inn i deler av dette forskningsbehovet. En strategisk satsing vil sikre at FHF vil kunne bidra på egnet og verdifull måte.

Eierskap og styret

FHF's overordnede målsetting er å utvikle ny kunnskap for norsk sjømatnæring som muliggjør verdiskaping, bærekraft og innovasjon.

FHF – Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfinansiering, er et statlig aksjeselskap der Nærings- og fiskeridepartementet er eneste eier. Statens uttalte mål med eierskapet er å styrke finansieringen av marin forskning og utvikling (FoU) – for å legge til rette for økt verdiskaping, miljøtilpasning, omstilling og nyskaping i fiskeri- og havbruksnæringen.

FHF finansieres gjennom en avgift på 0,3 % av eksportverdien av norsk sjømat. Avgiften går uavkortet til forskningsinvesteringer, FHF er således 100 % næringsfinansiert.

FHF finansierer næringsfinansiert forskning, hvilket medfører at sikring av forskningens uavhengighet og hensynet til etiske retningslinjer for forskning, må ivaretas. Dette er forankret i standardvilkårene, som gjelder alle tilsagnsmottakere av FHF-midler.

Eier og styret

Nærings- og fiskeridepartementet er generalforsamling og oppnevner FHF's styre. Styret består av representanter for næringen. Det er FHF's styre som beslutter de årlige budsjetter og prioriteringer.

STYRET PER 1. JANUAR 2026

Edmund Johannes Broback
Styreleder

Britt Kathrine Drivenes
Nestleder

Ingvild Dahlen
Styremedlem

Kåre Heggebø
Styremedlem

Lisa Leinebø Pinheiro
Styremedlem


Marianne Halse
Styremedlem

Ketil Rykhus
Styremedlem

Budsjett 2026

FHF's budsjett er basert på prognose for eksportverdien 2026 og en FoU-avgift på 0,3 %.

Havbruk	400,6 mill. NOK
Fiskehelse og fiskevelferd	98,2 mill. NOK
Lusekontroll	46,2 mill. NOK
Produktkvalitet og prosessering	36,4 mill. NOK
Produksjonsbiologi og teknologi	88,3 mill. NOK
Miljømessig bærekraft	82,1 mill. NOK
Fellesområder innen havbruk	49,5 mill. NOK
Villfisk	124,3 mill. NOK
Fiskeri	46,3 mill. NOK
Skalldyr	13,4 mill. NOK
Fersk og fryst torskefisk	17,1 mill. NOK
Konvensjonell industri	13,6 mill. NOK
Pelagisk industri	15,6 mill. NOK
Marint mel og oljer	12,3 mill. NOK
Rammebetingelser villfisk	6,0 mill. NOK
Andre prioriteringer	35,0 mill. NOK
Sameksistens	10,0 mill. NOK
Strategiske satsinger	25,0 mill. NOK
Kommunikasjon og administrasjon	31,7 mill. NOK
Kommunikasjon	15,2 mill. NOK
Administrasjon	16,5 mill. NOK
Finansinntekter	– 44,9 mill. NOK



FHF's organisasjon er fordelt på fire lokaliteter langs kysten, med hovedkontor i Tromsø. Fagansvarerne er plassert der de gir størst nytte, gjennom nærhet til relevante deler av næringen og sentrale kunnskapsmiljøer.

TROMSØ: Havbruk, Fersk og fryst torskefisk, Kommunikasjon og Administrasjon.

TRONDHEIM: Havbruk og Sameksistens.

ÅLESUND: Fiskeri, Konvensjonell industri, Pelagisk industri og Havbruk.

OSLO: Havbruk, Fôr og Rammebetingelser.



FISKERI- OG HAVBRUKSNÆRINGENS
FORSKNINGSFINANSIERING

Telefon: 23 89 64 08. E-post: post@fhf.no fhf.no